

Nowelizacja tzw. specustawy jądrowej oraz ustawy - Prawo atomowe. Procedury administracyjne związane z budową elektrowni jądrowych

Kamil Adamczyk
Główny specjalista ds. legislacji
Departament Energii Jądrowej
Ministerstwo Klimatu i Środowiska

Plan prezentacji

I. Część ogólna

1. Geneza ustawy
2. Założenia i cele ustawy
3. Zakres przedmiotowy ustawy
4. Etapy prac legislacyjnych

II. Część szczegółowa

- omówienie usprawnień poszczególnych etapów procesu licencjonowania elektrowni jądrowej

1. Geneza ustawy

2021

Przyjęcie Polityki energetycznej Polski do 2040 r. przez Radę Ministrów

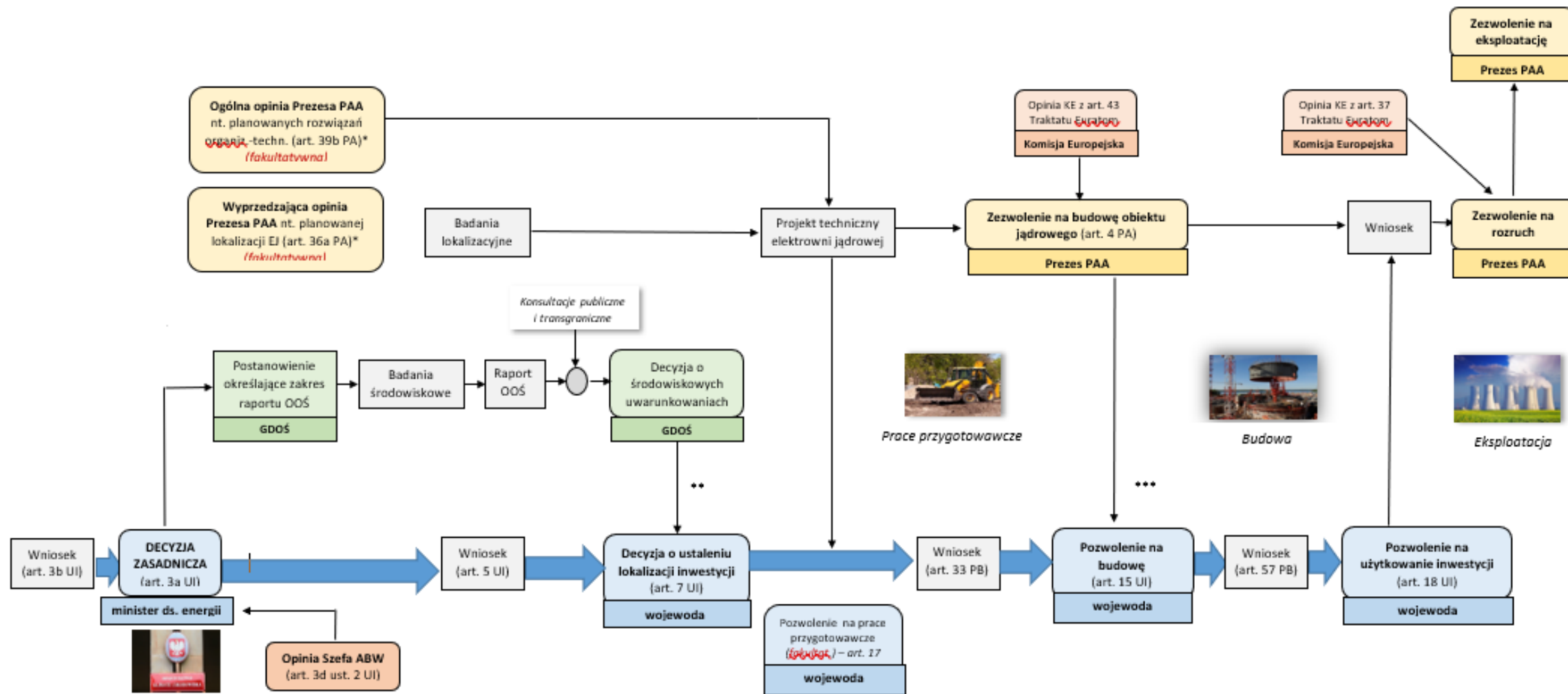

Działania	
	Wdrażanie Programu polskiej energetyki jądrowej
	5. PROJEKT STRATEGICZNY PEP
	5.1. Wprowadzenie zmian prawnych ograniczających opóźnienia realizacji projektu budowy EJ z przyczyn pozatechnicznych (formalnych)
	5.2. Opracowanie modelu finansowo-biznesowego programu jądrowego
	5.3. Wskazanie lokalizacji pierwszej elektrowni jądrowej – Kopalino / Żarnowiec (następnie selekcja lokalizacji dla kolejnych elektrowni jądrowych)
	5.4. Wybór technologii oraz generalnego wykonawcy pierwszej elektrowni jądrowej
	5.5. Opracowanie i rozpoczęcie wdrażania <i>Programu rozwoju zasobów ludzkich na potrzeby energetyki jądrowej</i>
	5.6. Rozwój kompetencji dozoru jądrowego oraz instytucji wsparcia technicznego
	5.7. Uruchomienie nowego składowiska odpadów nisko- i średnioaktywnych
	5.8. Budowa i uruchomienie bloków jądrowych: <ul style="list-style-type: none">- pierwszego bloku jądrowego;- kolejnych pięciu bloków jądrowych (co 2–3 lata)

ustawa usprawniająca licencjonowanie EJ jako instrument wdrażania Polityki energetycznej Polski

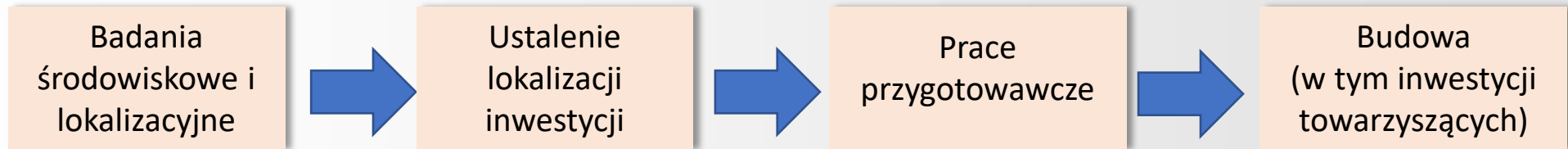
Ilustracja procesu licencjonowania elektrowni jądrowej:

2. Cele i założenia ustawy

Cele ustawy:

1. Usprawnienie wszystkich etapów procesu inwestycyjnego, w tym:

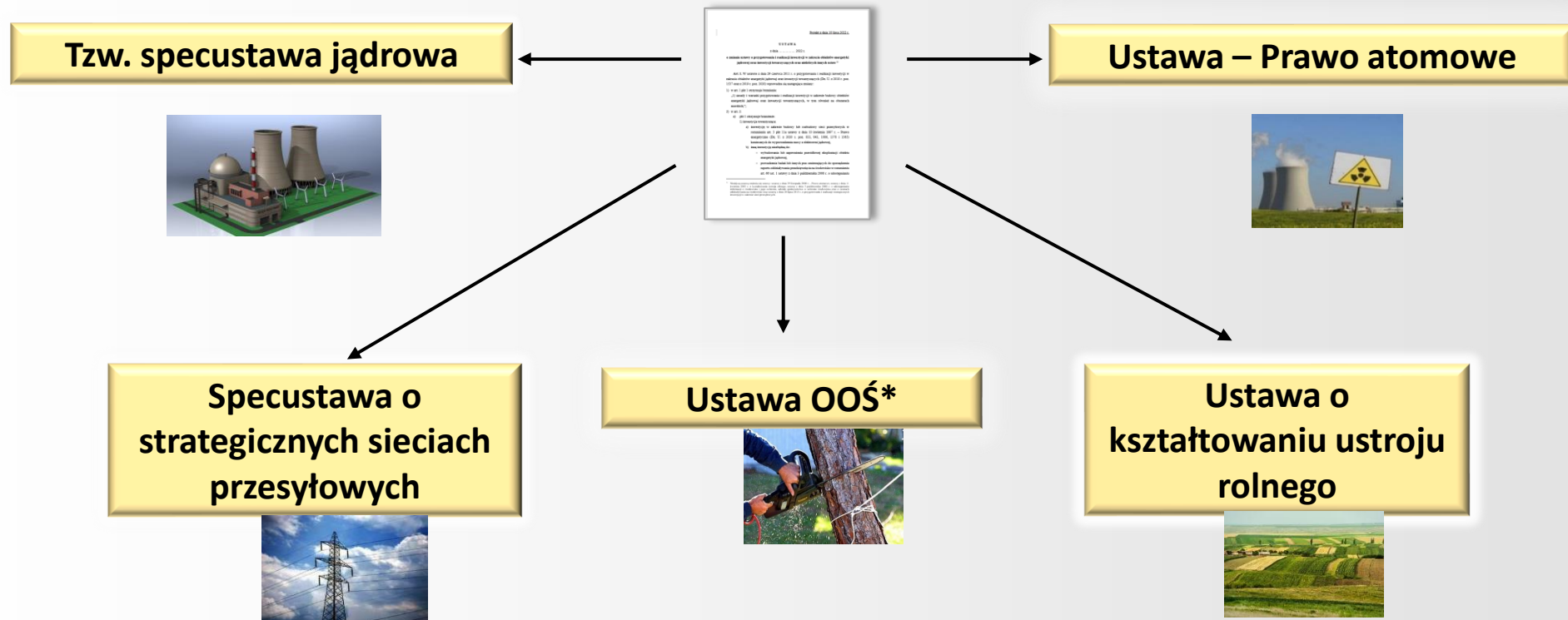
2. Skrócenie czasu niezbędnego na uzyskanie poszczególnych pozwoleń
3. Redukcja ryzyk inwestycyjnych
4. Obniżenie kosztów inwestycji

Podstawowe założenia ustawy

1. Priorytet bezpieczeństwa jądrowego – brak ingerencji w standardy bezpieczeństwa jądrowego
2. Utrzymanie zasady neutralności technologicznej prawa jądrowego

3. Zakres przedmiotowy ustawy

- **Tytuł ustawy:** ustawa (...) o zmianie ustawy o przygotowaniu i realizacji inwestycji w zakresie obiektów energetyki jądrowej oraz inwestycji towarzyszących oraz niektórych innych ustaw
- Ustawa wprowadza szereg zmian w tzw. specustawie jądrowej i ustawie - Prawo atomowe oraz w różnych innych ustawach mających zastosowanie przy realizacji inwestycji w zakresie budowy elektrowni jądrowych:

* Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2022 r. poz. 1029, z późn. zm.)

4. Metodologia prac nad projektem ustawy

1. Doprecyzowanie obowiązujących przepisów prawnych

- np. przesłanek i terminów wydawania niektórych decyzji czy opinii

2. Przeniesienie rozwiązań z innych tzw. specustaw inwestycyjnych

3. Analiza i częściowe uwzględnienie dobrych rozwiązań prawnych innych państw

- np. fińskie rozwiązania w zakresie decyzji zasadniczej

4. Uwzględnienie rekomendacji MAEA z misji przeglądowych do Polski

- w szczególności misji IPPAS

5. Uwzględnienie niektórych postulatów doktryny prawniczej

5. Kamienie milowe prac legislacyjnych

- Czerwiec 2021 – przyjęcie projektu ustawy przez Kierownictwo Ministerstwa Klimatu i Środowiska
- Lipiec 2021 – skierowanie projektu do uzgodnień międzyresortowych i konsultacji publicznych
- Sierpień 2022 – przyjęcie projektu przez Radę Ministrów
- Styczeń 2023 – przyjęcie ustawy przez Sejm
- Luty 2023 – poprawki Senatu
- Marzec 2023 – odrzucenie przez Sejm poprawek Senatu; podpisanie ustawy przez Prezydenta RP
- **13 kwietnia 2023 r. – wejście ustawy w życie**

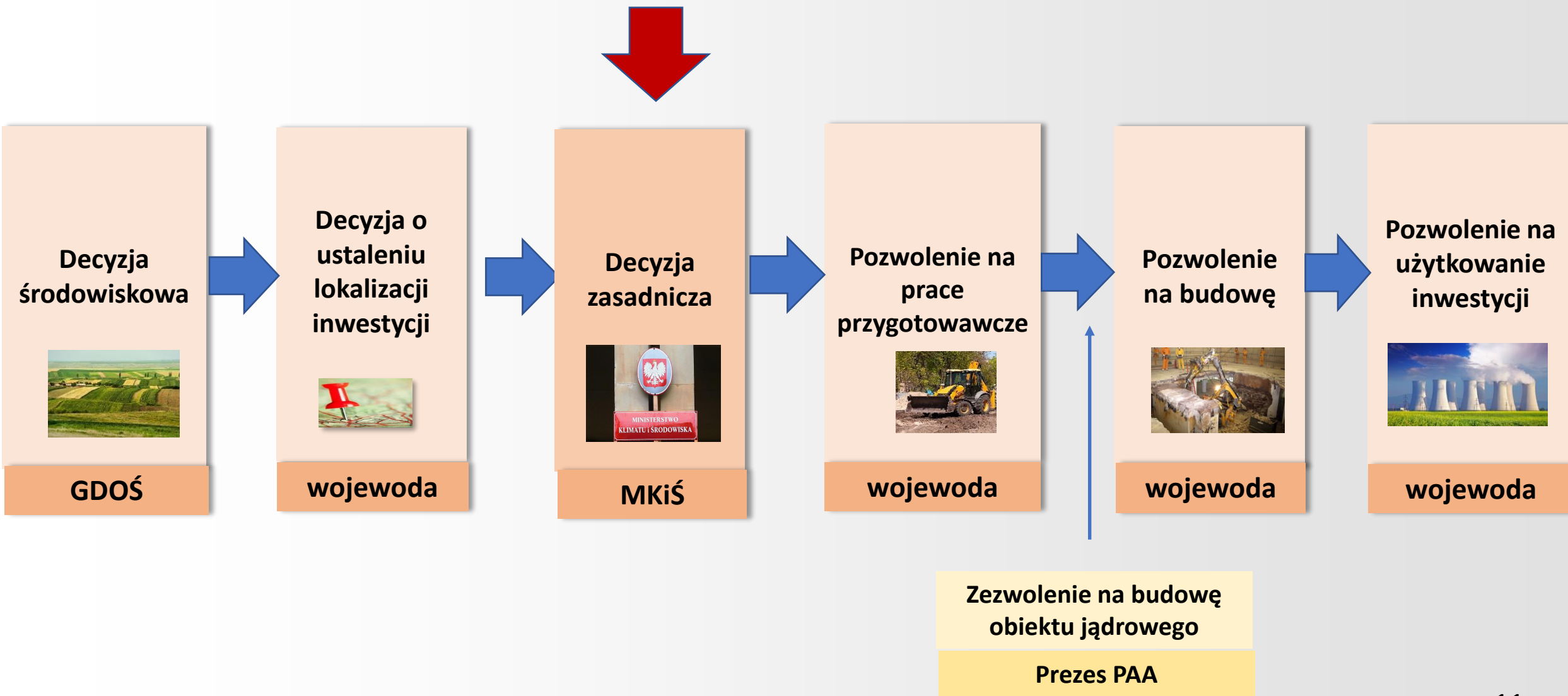

Usprawnienia poszczególnych etapów procesu inwestycyjnego

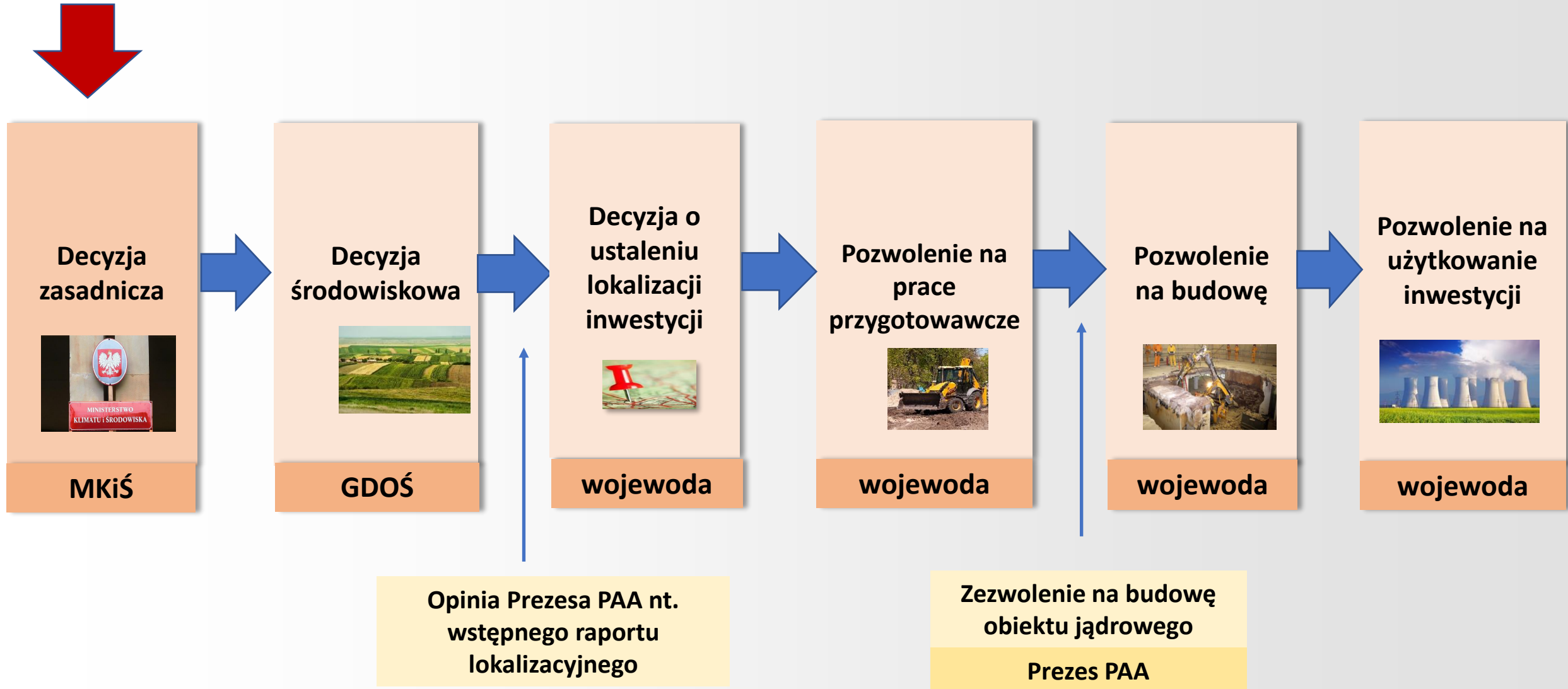
I. Nowe przepisy dotyczące udzielania zgody państwa na realizację inwestycji w zakresie budowy elektrowni jądrowej

1. Poprzednie umiejscowienie decyzji zasadniczej w procesie licencjonowania

2. Aktualne umiejscowienie decyzji zasadniczej w procesie licencjonowania

3. Tryb wydawania decyzji zasadniczej

Wniosek

- ogólna charakterystyka inwestycji
- struktura właścicielska + potwierdzające dokumenty
- planowany sposób finansowania inwestycji
- znaczenie inwestycji oraz potrzeba jej realizacji w ramach krajowego zapotrzebowania na energię i ciepło
- dowód wniesienia opłaty

Ocena wniosku

- zgodność inwestycji z celami polityki państwa
- wpływ inwestycji na bezpieczeństwo państwa
- termin na wydanie decyzji zasadniczej – 3 miesiące

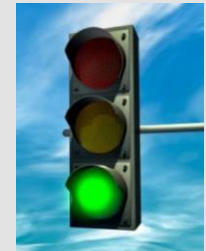
Treść decyzji zasadniczej

- dozwolone parametry inwestycji:
 - technologia
 - moc elektrowni
 - gmina lokalizacyjna

4. Skutki prawne decyzji zasadniczej

- Decyzja zasadnicza uprawnia do ubiegania się o uzyskanie **decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji w zakresie budowy obiektu energetyki jądrowej oraz innych decyzji** niezbędnych do przygotowania, realizacji i użytkowania inwestycji w zakresie budowy obiektu energetyki jądrowej

Przypadki wygaśnięcia decyzji zasadniczej:

- Jeżeli w ciągu 10 lat od dnia uzyskania decyzji zasadniczej inwestor nie złoży wniosku o wydanie decyzji lokalizacyjnej
- Zgody ministra wł. ds. energii (po zasięgnięciu opinii Szefa ABW) wymaga osiągnięcie pozycji dominującej w spółce będącej podmiotem, który uzyskał decyzję zasadniczą lub w spółce będącej wspólnikiem lub akcjonariuszem w tym podmiocie

II. Etap badań środowiskowych i ustalenia lokalizacji inwestycji

1. Rozszerzenie zakresu decyzji o wskazaniu lokalizacji inwestycji

Elementy wniosku	Właściwy organ	Termin wydania	Okres ważności	Co określa decyzja?	Obowiązki inwestora
☐ wskazanie rodzaju obiektu ☐ określenie granic terenu objętego wnioskiem ☐ oznaczenie nieruchomości ☐ wskazanie pomiarów, badań lub innych prac planowanych przez inwestora ☐ wskazanie okresu na jaki ma być wydana decyzja ☐ dowód wniesienia opłaty	wojewoda	14 dni	Do 5 lat	☐ zezwala na wejście na teren cudzej nieruchomości celem przeprowadzenia pomiarów, badań i innych prac	<u>Po zakończeniu badań:</u> ☐ przywrócenie nieruchomości do stanu poprzedniego ☐ ew. odszkodowanie
art. 11 ust. 4 SJ*	art. 11 ust. 4 SJ	art. 35 ust. 1 SJ	art. 13 SJ	art. 11 ust. 1 SJ	art. 14 SJ

* SJ – specustawa jądrowa (ustawa z dnia 28 czerwca 2011 r. o przygotowaniu i realizacji inwestycji w zakresie obiektów energetyki jądrowej oraz inwestycji towarzyszących (Dz. U. z 2021 r. poz. 1484 oraz z 2023 r. poz. 595).

2. Preferencyjny dostęp do państwowych danych niezbędnych do realizacji inwestycji

- ❑ **Organy administracji publicznej**, jednostki przez nie nadzorowane i im podległe są obowiązane do **nieodpłatnego** udostępniania inwestorowi posiadanych informacji i danych, również w postaci zbiorów danych cyfrowych, niezbędnych do wykonywania przez inwestora zadań związanych z realizacją inwestycji, w tym informacji i danych zawartych w prowadzonych przez te organy i podmioty rejestrach, ewidencjach, wykazach oraz archiwach.
- ❑ Udostępnienie informacji i danych następuje na uzasadniony wniosek inwestora złożony **za pośrednictwem ministra właściwego do spraw energii**.
- ❑ Udostępnienie informacji i danych nie może naruszać przepisów dotyczących udostępniania danych oraz tajemnic ustawowo chronionych.

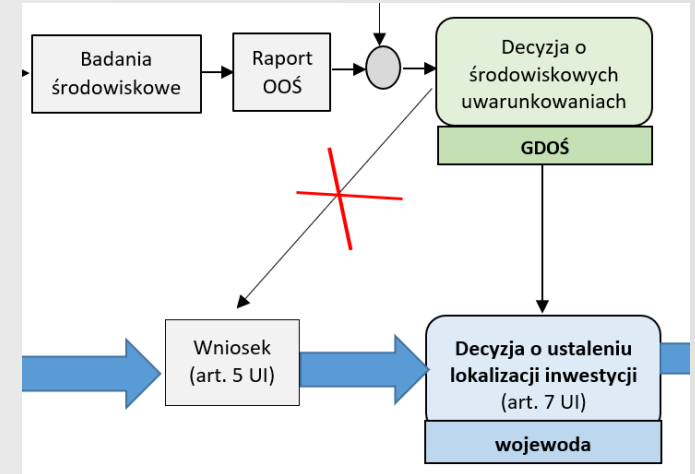
3. Usprawnienie postępowania o wydanie decyzji lokalizacyjnej

- zniesienie wymogu dołączania **decyzji środowiskowej** do wniosku o wydanie decyzji lokalizacyjnej - dopuszczalność przedłożenia jej w trakcie trwania postępowania o wydanie tej decyzji

możliwość równoległego prowadzenia postępowań o wydanie decyzji środowiskowej i lokalizacyjnej

- zastąpienie wymogu dołączania do wniosku **raportu lokalizacyjnego (art. 35b PA)** wymogiem dołączania opinii Prezesa PAA nt. **wstępnego raportu lokalizacyjnego**
- wydłużenie okresu ważności decyzji lokalizacyjnej z 5 do 10 lat

III. Etap prac przygotowawczych i uzyskiwania pozwolenia na budowę elektrowni jądrowej

1. Rozszerzenie zakresu pozwolenia na prace przygotowawcze

- Zmiany w stosunku do obecnego stanu prawnego zaznaczone są na czerwono:

Art. 17. [Wniosek o wydanie pozwolenia na prace przygotowawcze]

1. Przed uzyskaniem pozwolenia na budowę obiektu energetyki jądrowej inwestor może złożyć wniosek o wydanie pozwolenia na prace przygotowawcze obejmujące:

- 1) prace geodezyjne, niwelację terenu, zagospodarowanie terenu budowy wraz z budową tymczasowych obiektów budowlanych zaplecza technicznego oraz socjalno-biurowego budowy, tymczasowego ogrodzenia budowy o wysokości do 2,5 m, wykonanie włączenia dróg tymczasowych do dróg publicznych, wykonanie przyłączy do sieci infrastruktury technicznej na potrzeby budowy oraz innych prac niewymagających sporządzenia projektu architektoniczno-budowlanego;
- 2) rozbiórkę istniejących obiektów budowlanych naziemnych i podziemnych.

(...)

2. Usprawnienie postępowania o wydanie **zezwolenia na budowę**

- zniesienie wymogu dołączania do wniosku **opinii KE z art. 43 Traktatu Euratom**

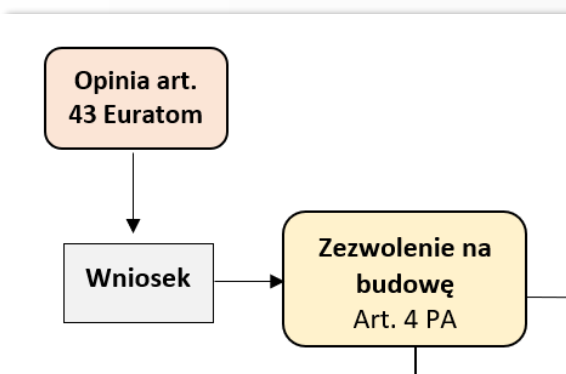
- dopuszczalność przedłożenia jej w trakcie trwania postępowania o wydanie zezwolenia na budowę

Art. 43 Traktatu Euratom

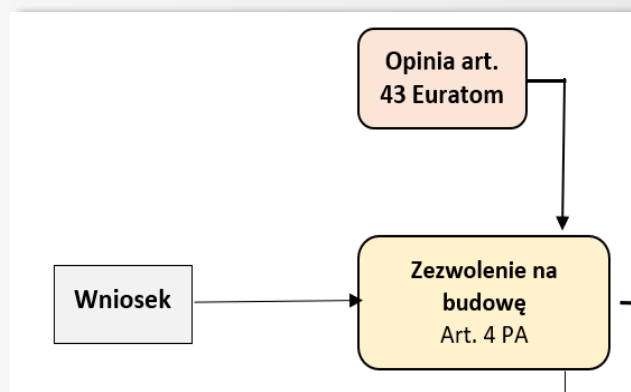
Komisja omawia z osobami lub przedsiębiorstwami wszystkie aspekty projektów inwestycyjnych związane z celami niniejszego Traktatu.

Komisja informuje zainteresowane Państwa Członkowskie o swoim stanowisku.

Stan poprzedni:

Stan obecny:

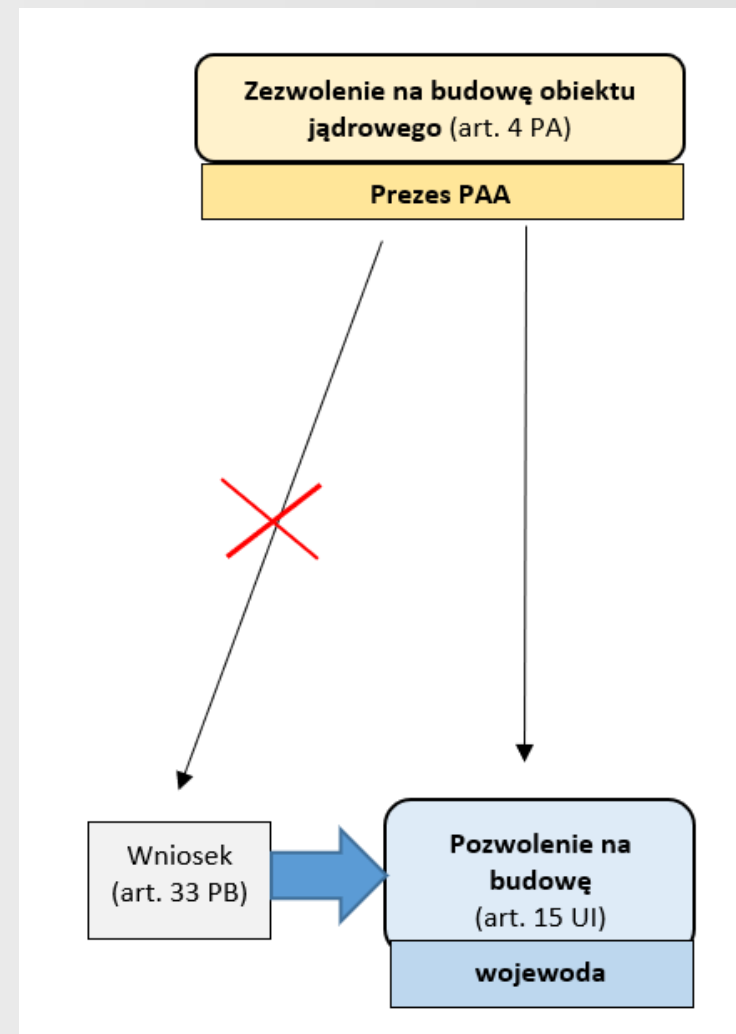
3. Usprawnienie postępowania o wydanie **pozwolenia na budowę**

- zniesienie wymogu dołączania do wniosku **zezwolenia na budowę** - dopuszczalność przedłożenia go w trakcie trwania postępowania o wydanie pozwolenia na budowę

możliwość równoległego prowadzenia postępowań o wydanie zezwolenia na budowę i pozwolenia na budowę

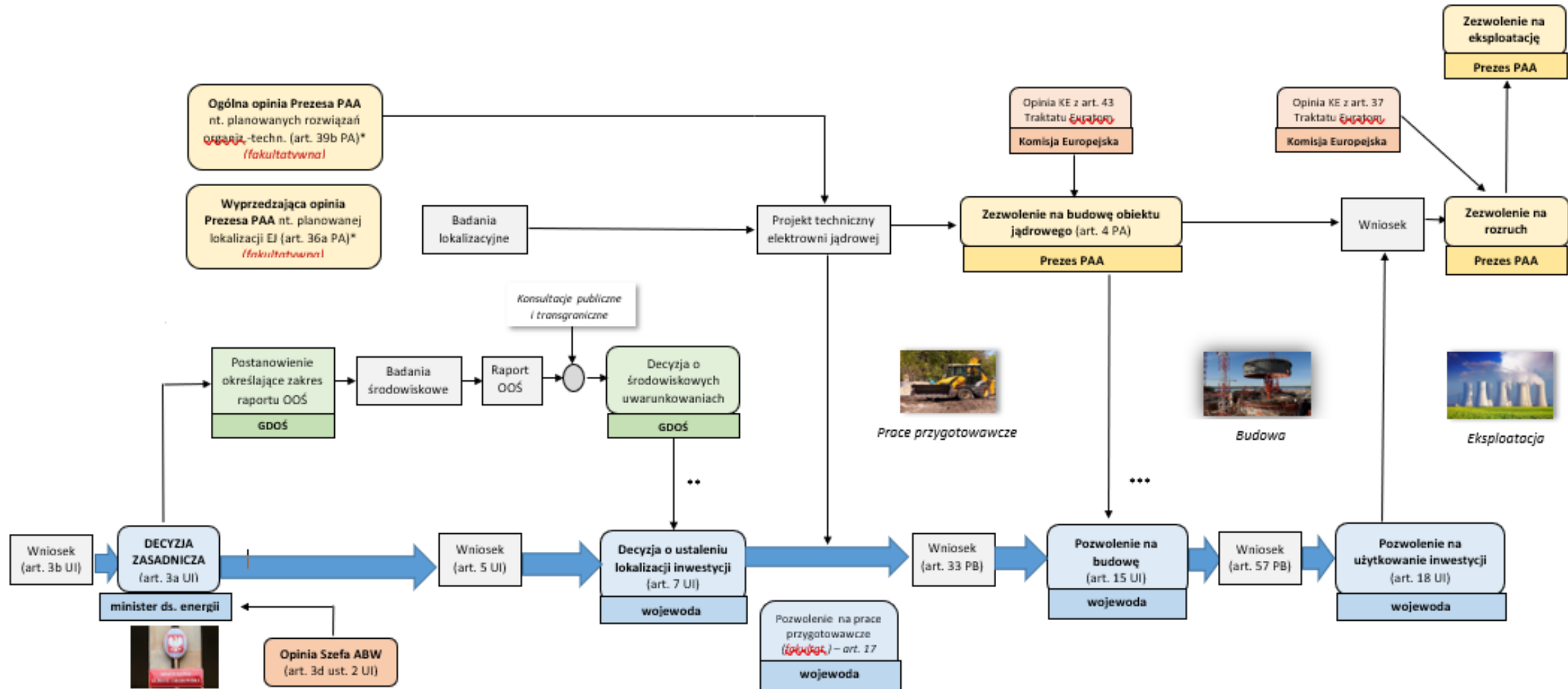

4. Rozszerzenie zakresu inwestycji towarzyszących

Pojęcie inwestycji towarzyszącej (IT)	Wymogi dot. wniosku o nadanie statusu IT	Organ właściwy	Termin na wydanie decyzji	Skutki decyzji
☐ inwestycja niezbędna do: budowy, przebudowy, remontu, utrzymania, użytkowania, zmiany sposobu użytkowania, rozruchu, eksploatacji lub rozbiórki obiektu energetyki jądrowej	☐ szczegółowy opis planowanych inwestycji ☐ uzasadnienie konieczności ich realizacji	☐ minister właściwy do spraw energii	☐ 30 dni (k.p.a.)	☐ do realizacji IT przepisy rozdziałów 2,4 i 5 SJ stosuje się odpowiednio (z wyjątkami)
Art. 2 pkt 1 SJ	Art. 52 ust. 2 SJ	Art. 52 ust. 1 SJ	-	Art. 53 SJ

Podsumowanie nowego procesu licencjonowania elektrowni jądrowych

Dziękuję za uwagę

W razie pytań:

E-mail: kamil.adamczyk@klimat.gov.pl

Tel.: 022 369 20 68